2 Ιουνίου 2020

Η απελευθέρωση της Αγίας Σοφίας. Παράδοση που διεξήχθη στον ναό του Αγίου Παύλου στο Covent Gardene 12 Ιουνίου του 1920 (Άγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

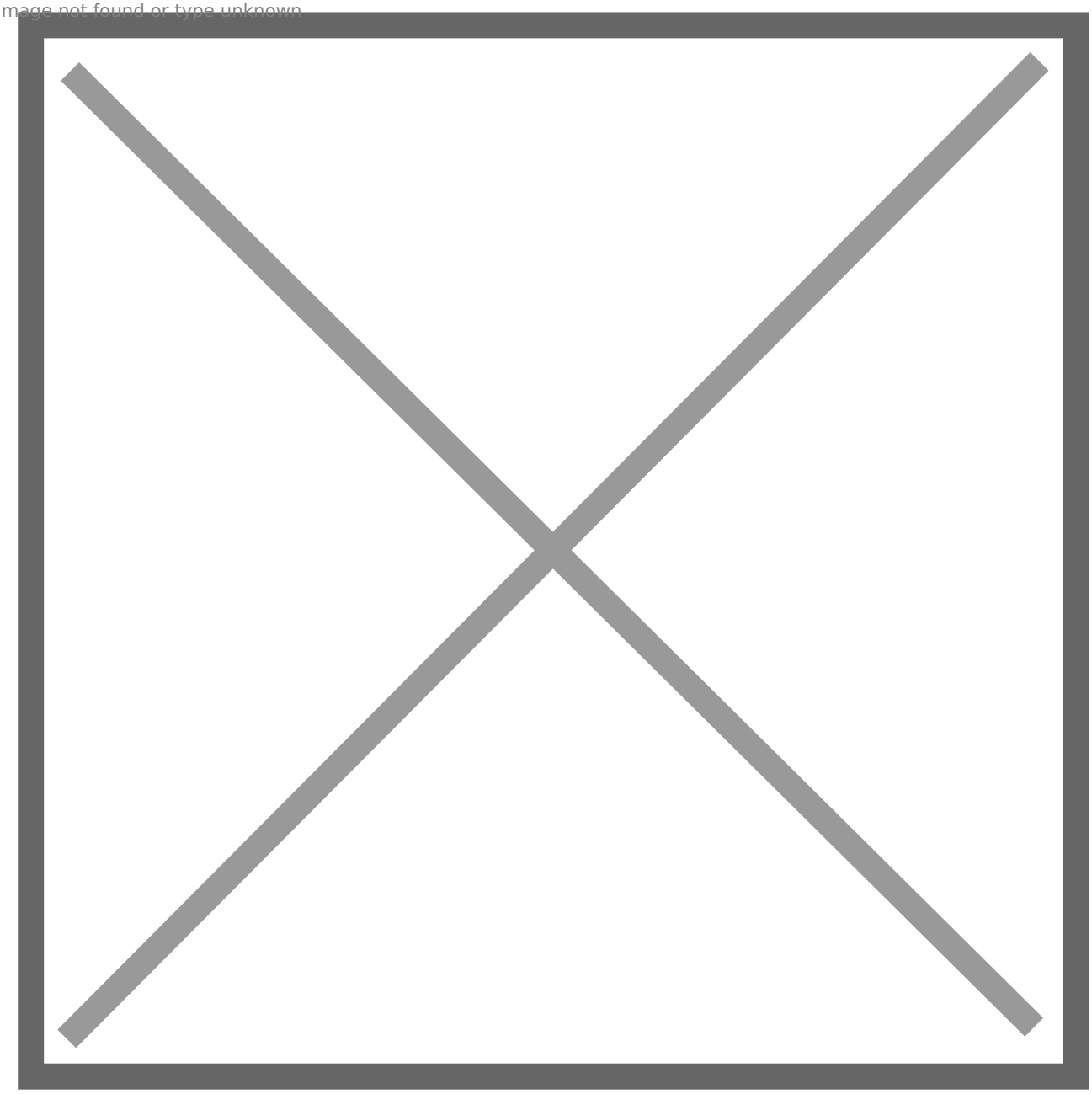
Είμαι ευτυχής που βλέπω το άγιο Λονδίνο να προσεύχεται για την σωτηρία της ʽΑγίας Σοφίας – αφού βλέπω έτοιμο ένα τόσο μεγάλο Χριστιανικό στρατό να κάνει γνωστό στον υπόλοιπο κόσμο την σπουδαιότητα και την αναγκαιότητα της απελευθέρωσης της ʽΑγίας Σοφίας.

Γιατί είναι σημαντική για μας η Ἁγία Σοφία; Ἡ Ἁγία Σοφία έχει όντως σπουδαία σημασία στην ζωή μας. Ἡ σημασία αυτή είναι μυστική, ιστορική και συμβολική. Ἁς προς τι συνίσταται η μυστική σημασία της Ἁγίας Σοφίας; – Μόνο του το όνομα σημαίνει την Θεία Σοφία, δηλαδή τον ενσαρκωμένο Θεό – τον Χριστό.

Ἡ ίδια η δομή ανταποκρίνεται στην λέξη ενσαρκωμένος. Είναι κατασκευασμένη εντελώς από νέο υλικό φερμένο από όλες τις χώρες. Στύλους έχει όλες τις γνωστές πριν τον Χριστό λατρευμένες θεότητες. Ἡ μεγαλοπρέπειά της συμβολίζει όλα τα βασίλεια της γης. Το βασίλειο των μετάλλων εκπροσωπείται σε όλες του τις μορφές. Ἐδώ είναι ο λίθος κάθε είδους, το μάρμαρο, ο αλάβαστρος και ο γρανίτης. Ἐδώ είναι σκαλισμένες και οι μορφές όλων των ζώων.

Αυτή αποτελεί την πιστότερη και την μεγαλοπρεπέστερη έκθεση της χριστιανικής διδασκαλίας, της χριστιανικής λειτουργίας. Ἀπεικονίζει την αρχή και το τέλος του κόσμου και αποτελεί την μυστική της σημασία.

Image not found or type unknown

Αυτή έχει και ιστορική σημασία για μας. Ἰδιαίτερα για μας τους Σλάβους έχει μεγάλη σημασία. Ἡ Σλαβική μας φυλή αριθμεί περίπου δύο εκατοντάδες εκατομμύρια χριστιανικού λαού – χωρίς να πειράζει αν αυτοί ανήκουν στην Ἀνατολική η Δυτική εκκλησία. Κάποτε αυτοί ζούσαν μαζί. Ἡ Ἁγία Σοφία είναι η μεγάλη Σλαβική ιεραπόστολος. Αυτή οδήγησε τον Σλαβικό κόσμο στον Χριστό. Οι Ρώσοι ποτέ δεν θα γίνονταν χριστιανοί αν προηγουμένως δεν υπήρχε η Ἁγία Σοφία. Αυτό για μας είναι η δική της ιστορική σημασία.

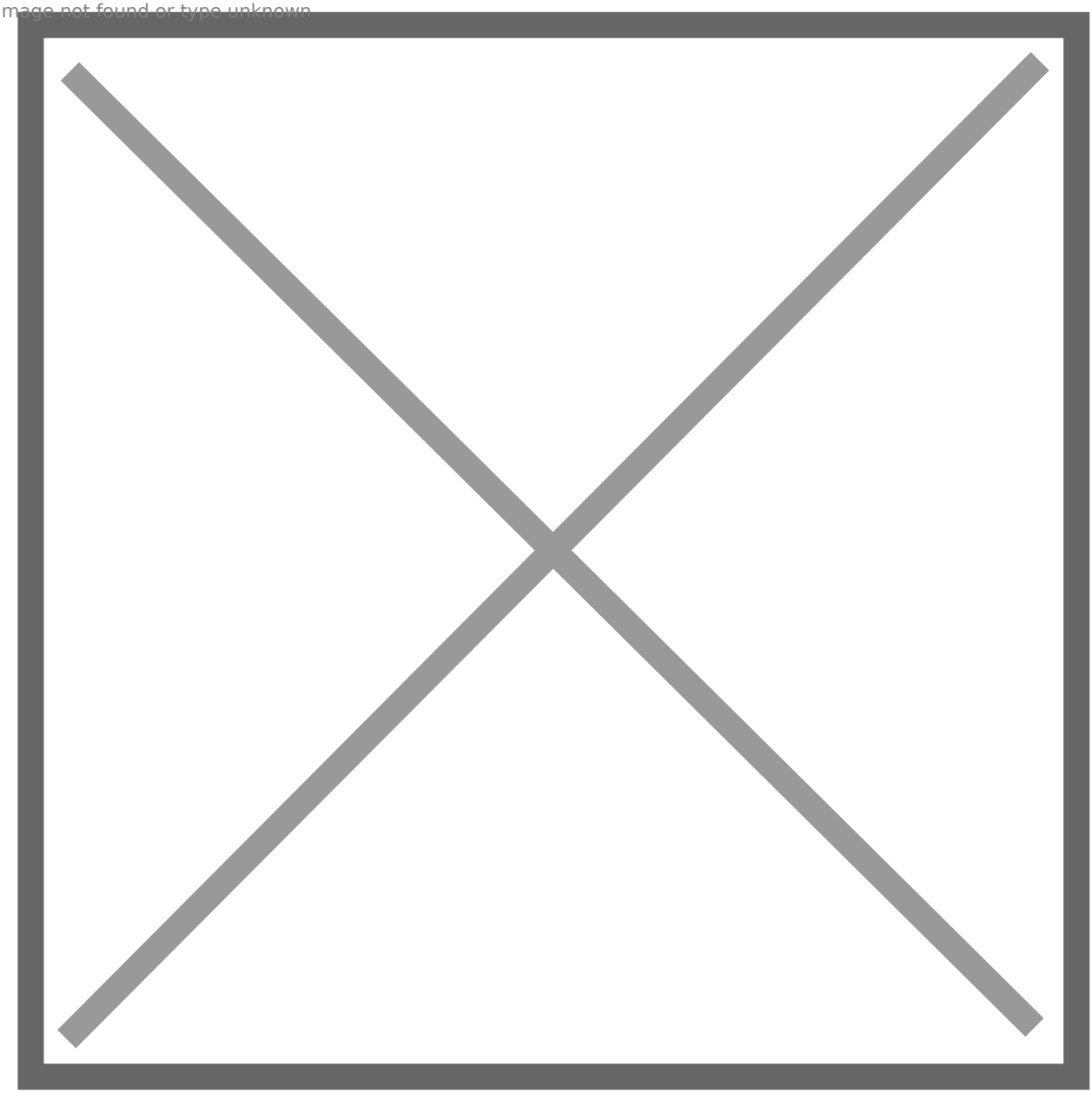
Σε τι έγκειται ιστορική της σημασία για τους Έλληνες, τους Ἀρμένιους, τους Σύριους και τους χριστιανούς της Μικράς Ἀσίας; Αυτή είναι η καρδιά τους και η ψυχή τους η αιωνία τους ελπίδα και η πνοή τους. Οι χριστιανοί της Ἀνατολής ποτέ

δεν μπορούσαν να πιστέψουν ότι η ᾽Αγία Σοφία θα πέσει σε χέρια μη χριστιανών, ελπίζανε ότι θα σωθεί. ᾽Οταν όμως οι Τούρκοι κατέλαβαν και την ᾽Αγία Σοφία επήλθε η δυσκολότερη περίοδος δοκιμασιών, μαρτυρίων και θλίψεων.

Στον 18 και 19 αιώνα οι Ρώσοι μερικές φορές αγωνίστηκαν για την απελευθέρωση του ανατολικού χριστιανισμού. Σ' αυτό μερικώς πέτυχαν. Μερικώς και οι χριστιανοί της ᾽Ανατολής κατάφεραν να απελευθερωθούν. ᾽Η πνοή τους ήταν η ᾽Αγία Σοφία. Σήμερα οι Σλάβοι είναι ελεύθεροι, κάθε γωνιά, κάθε πατημασιά των χωρών τους έχει ελευθερωθεί, όμως η ᾽Αγία Σοφία δεν είναι. Όσο αυτή είναι στην σκλαβιά ούτε εμείς ακόμη αισθανόμαστε απελευθερωμένοι, δεν μπορούμε να συγκεντρωθούμε.

᾽Η ᾽Αγία Σοφία έχει και συμβολική σημασία για μας. Δυο φορές τελείως καταστράφηκε και ανακατασκευάστηκε. Οσο όμως ακόμη είναι τζαμί αυτή βρίσκεται στις στάχτες της. Πρέπει πάλι να ανυψωθεί από αυτές. Το φυσικό και το ηθικό της σώμα πρέπει να ανανεωθεί. Και θα ανανεωθεί. ᾽Αν θα την ανανεώσουν οι χριστιανοί της Δύσης – δεν ξέρω. Οι λαοί της ᾽Ανατολής αναρωτιούνται γιατί οι χριστιανοί της Δύσης κωλύονται να ελευθερώσουν αυτό το σύμβολο του δικού μας χριστιανισμού. Γιατί κωλύονται; Γιατί; Μερικοί λέγουν ότι οι Τούρκοι ευχαρίστως θα την γκρεμίζανε παρά να την δούν διασωσμένη από τον εξευτε- λισμό της. Και αν την καταστρέψουν δεν πειράζει. ᾽Εγώ υποθέτω ότι δεν θέλουν, αλλά και αν το πράξουν αυτό, η ᾽Αγία Σοφία θα ανυψωθεί και πάλι θα γίνει μεγαλειώδης. ᾽Εμείς δεν ζητάμε από τους μουσουλμάνους την Μέκκα τους. Μόνο προσευχόμαστε να επιστρέψει στις ψυχές και τις καρδιές μας η Μάνα μας ᾽Εκκλησία.

Image not found or type unknown

Οι Τούρκοι αυτό θα το καταλάβουν. Είναι μοιρολάτρες και γνωρίζουν ότι η υποταγή των χριστιανών σ' αυτούς συντελέσθηκε με Θεία παραχώρηση. Γνωρίζουν ότι η δύναμή τους παρήλθε. Ἂν και οι Βρετανοί υπετάξανε πολλές ισλαμικές χώρες, δεν ζητήσανε έστω και ένα ισλαμικό έδαφος να αποδοθεί στους χριστιανούς. Οι Άραβες θέλουν να ανοικοδομήσουν τα χαλιφάτα τους και αναζητούν ένα καλύτερο ισλαμικό κέντρο από την Κωνσταντινούπολη. Ἐσείς τους βοηθάτε. Γιατί δεν βοηθάτε εμάς – τα αδέλφια σας; Η μεγαλύτερη έγνοια στην ιστορία της Βρετανίας ήταν και είναι η απελευθέρωση των χριστιανών στην Ἀνατολή. Ἐμείς σας παρακαλούμε να επιστρέψετε την μεγάλη μας εκκλησία στον ανατολικό χριστιανισμό. Αυτή είναι η σκέπη μας. Ἀνήκει στον Χριστιανισμό. Εσείς τι θα κάνατε, ας πούμε, αν ήσασταν στην σκλαβιά και απελευθερώνατε όλη την Ἀγγλία, την Σκοτία, και την Ἰρλανδία, αλλά ακόμη ο Άγιος Παύλος στο Λονδίνο

παρέμενε αποιεροποιημένος στα χέρια του εχθρού;

Η ᾽Αγία Σοφία είναι η πιο ακριβή κατασκευή στον κόσμο. Οι υλικές της αξίες ανήχθησαν τον έκτο αιώνα πάνω από τρία εκατομμύρια δραχμές η δεκαπέντε εκατομμύρια λίρες σε δικό σας χρήμα. Σήμερα αυτές ανέρχενται πάνω από τρεις εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες – και δυστυχώς ακόμη βρίσκεται σε τούρκικα χέρια ενώ αυτοί δεν έδωσαν ούτε μία λίρα.

Παρακαλώ τον Θεό οι ᾽Αγγλοι να κατανοήσουν την σημασία και την σπουδαιότητα αυτού του μεγαλοπρεπούς χριστιανικού μνημείου. ᾽Αντιλαμβάνεστε μήπως ότι η επιστροφή της ᾽Αγίας Σοφίας στον χριστιανισμό θα συνεισφέρει στην επανένωση και την επανέναρξη της ελευθερίας των χριστιανών της ᾽Ανατολής;

᾽Εσείς είστε ο μόνος λαός της Δύσης στον οποίο ο λαός μας προσβλέπει, διότι γνωρίζει ότι σείς ακριβώς ήσασταν που ήρθατε στην δυστυχία του να τον ελευθερώσετε. Τώρα εκείνοι υπομονετικά αναμένουν για την τελευταία πράξη της ελευθερίας τους. Και ο Θεός θα σας βοηθήσει να τελειώσετε το έργο που αρχίσατε στην ᾽Ανατολή, θα εισακούσει τις προσευχές σας και θα τους απελευθερώσει.